

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/64/2015
Identifikačné číslo spisu: 8014200135
Dátum vydania rozhodnutia: 16.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8014200135.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ R., bytom v X., H. S. č. XX, Poľská republika (predtým R. M. - G., naposledy s miestom podnikania Svidník, Centrálna č. 632/7, IČO: 46 022 546) a 2/ N. X., bytom X. XX/XX, B., Poľská republika, 3/ R. N. E., bytom Y. M. XX/XX, B., Poľská republika, všetci právne zastúpení: JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova č. 2, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí žalovanej zo 4. decembra 2013, číslo: 52584-3/2013-Ba a zo 6. decembra 2013, číslo: 47001-3/2013-B, o odvolaní žalobcov 1/, 2/ a 3/ a žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. apríla 2015, č.k. 16Scud/3/2014-33, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 23. apríla 2015, č.k. 16Scud/3/2014-33, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 23. apríla 2015, č.k. 16Scud/3/2014-33, zamietol žalobu žalobcu 1/, ktorou sa žalobca 1/ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo 4. decembra 2013, číslo: 52584-3/2013 v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu zo dňa 12. augusta 2013. Zároveň druhou výrokovou vetou vo vzťahu k žalobcovi 2/ podľa § 250j ods. 2 písm. c/ a d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie zo 4. decembra 2013, číslo: 52584-3/2013-Ba v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov, z 12. augusta 2013, číslo: 22839-27/2013-Po a vrátil vec žalovanej na ďalšie konanie. Tretou výrokovou vetou vo vzťahu k žalobcovi 3/ podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ OSP zrušil napadnuté rozhodnutie zo 6. decembra 2013, číslo: 47001-33/2013-Ba v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov, z 12. augusta 2013, číslo: 22839-19/2013-Po a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Štvrtou výrokovou vetou konanie o návrhu a prerušenie konania zastavil. Piatou výrokovou vetou žalobcovi v 1/ rade náhradu trov konania nepriznal. Piatou výrokovou vetou rozhodol o náhrade trov konania tak, že zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 2/ náhradu trov konania v sume 226,53 eur a žalobcovi v 3/ rade v sume 226,53 eur.

Krajský súd uznesením podľa § 112 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp.zn. 16Scud/3/2014 a sp.zn. 16Scud/4/2014. Po spojení vecí preskúmal rozhodnutia žalovanej vo vzťahu k žalobným námietkam k porušeniu práv žalobcu 1/, dospel k záveru, že rozhodnutie a postup žalovanej je v súlade so zákonom. Podľa názoru krajského súdu žalobca 1/ okrem nedodržania 60-dňovej lehoty na vydanie napadnutého rozhodnutia, porušenia zásady dvojinštančnosti správneho konania, ktoré nebolo preukázané, netvrdil žiadne porušenie svojich subjektívnych práv. Pri nedodržaní procesných lehôt podľa názoru krajského súdu ide o procesné pochybenie, ktoré nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Taktiež považoval krajský súd za nedôvodnú námietku žalobcu 1/, že bola porušená zásada dvojinštančnosti konania, lebo z obsahu predloženého administratívneho spisu je nepochybné, že žalovaná nerozhodovala na základe iných dôkazov ako tých, ktoré boli zistené pred vydaním prvostupňových rozhodnutí, pričom prvostupňové a odvolacie konanie tvoria jeden celok. Rozhodnutie žalovanej je len podrobnejšie skutkovo a právne odôvodnené. Krajský súd bol tiež toho názoru, že pobočka žalovanej, ako aj žalovaná, boli oprávnené vykonať kontrolu vo vzťahu k reálnemu výkonu zamestnania zamestnancami žalobcu 1/. K ostatným námietkam žalobcu 1/ vo vzťahu k prejudikovaniu rozhodnutí v oznámení žalovanej príslušnému orgánu Poľskej republiky a retroaktívne krajský súd skonštatoval, že žalobca 1/ v žalobe nenamietal v súvislosti s uvedenými námietkami porušenia konkrétneho právneho predpisu, ktorý by správnym orgánom takýto postup zakazoval, a aké subjektívne práva žalobcu 1/ boli porušené. Prvostupňový správny orgán nerozhodol ani retroaktívne. Žalobu žalobcu v 1/ rade podľa § 250j ods. 1 OSP ako nedôvodnú zamietol.

Vo vzťahu k žalobcovi 2/ a 3/ krajský súd skonštatoval, že najprv skúmal včasnosť podanej žaloby. Zistil, že rozhodnutia žalovanej neboli napriek povinnosti zakotvenej v § 212 ods. 3 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) doručené žalobcom 2/ a 3/ do vlastných rúk. Nebolo preukázané ani splnenie fikcie doručenia podrobne upravených v § 212 ods. 4 zákona o sociálnom poistení. Z návrhov 2/ a 3/ na vstup ďalšieho účastníka do konania na strane žalobcu z 27. februára 2014 krajský súd zistil, že sa domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovanej z dôvodu porušenia svojich subjektívnych práv. Ak teda rozhodnutia žalovanej zasielané do vlastných rúk neboli žalobcom 2/ a 3/ doručené a títo sa aktívne domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov podľa druhej hlavy piatej časti OSP, považoval súd za neúčelné a nehospodárne, aby ukladal žalovanej povinnosť opätovne rozhodnutia doručovať žalobcom 2/ a 3/ a ich žaloby považoval za včas podané.

V súvislosti s posúdením veci samej voči žalobcom 2/ a 3/ krajský súd dospel k záveru, že vykonané dokazovanie je nedostatočné na vykonanie objektívneho záveru, že žalobcovia 2/ a 3/ na území Slovenskej republiky reálne činnosť zamestnanca nevykonávali a preto nemôžu podliehať slovenským právnym predpisom podľa článku 13 (3) základného nariadenia. Preto doteraz vykonané zistenia správnych orgánov považuje za predčasné a zistenie skutkového stavu za nedostatočné na posúdenie veci.

Rozhodnutia pobočky sociálnej poisťovne ako aj žalovanej považoval za neodôvodnené, a teda v rozpore s § 209 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktoré ukladá uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola organizačná zložka vedená pri hodnotení dôkazov a pri hodnotení právnych predpisov, na základe ktorých rozhodovala.

Po preskúmaní rozhodnutí Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov a rozhodnutia žalovanej v rozsahu a z dôvodov uvedených žalobcami 2/ a 3/ krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutia boli vydané na základe nedostatočne zisteného stavu veci a sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, preto podľa § 250j ods. 2 písm. c/ a d/ OSP napadnuté rozhodnutia zrušil a vrátil vec žalovanej na ďalšie konanie.

II.

Rozsudok krajského súdu včas napadol odvolaním žalobca 1/ a navrhol, aby odvolací súd rozsudok

prvostupňového súdu v jeho zamietajúcej časti zmenil tak, že žalobe žalobcu 1/ vyhovie a zruší napadnuté rozhodnutie žalovanej a prisúdi žalobcovi 1/ náhradu trov prvostupňového konania vo výške 362,38 eur a odvolacieho konania vo výške 148,22 eur.

Za odvolacie dôvody žalobca 1/ označil skutočnosti, spočívajúce v tom, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Namietal porušenie práva na spravodlivý proces, práva na dodržanie zásad správneho konania, práva vlastníť majetok, práva na podnikanie za rovnakých podmienok ako domáce subjekty a práva na dosahovanie zisku vlastnou činnosťou.

Uviedol, že v dôsledku rozhodnutia žalovanej a jej organizačnej zložky má značné ťažkosti s udržaním doterajších zamestnancov a náborm nových zamestnancov a pri znižujúcom sa počte zamestnancov nie je schopný dodržať zmluvné podmienky dohodnuté s obchodnými partnermi. Nesúhlasil so záverom prvostupňového súdu, že postupom žalovanej nedošlo k porušeniu princípu dvojinstančnosti správneho konania. Rozhodnutie žalovanej považoval za nepreskúmateľné a v celom rozsahu za arbitrárne. Žalovaná sa podľa mienky odvolateľa nevysporiadala s argumentáciou žalobcu 1/ a odvolanie zamietla z dôvodov a skutočností, ktoré boli po prvýkrát oznámené až žalovanou v jej rozhodnutí. V tomto smere malo byť žalobcovi odňaté jeho subjektívne právo brániť sa proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy. Týmto novými dôkazmi a skutočnosťami mali byť predovšetkým argumenty žalovanej súvisiace s nepreukázaním registrovaného miesta podnikania zamestnávateľa, ku ktorým sa žalobca 1/ nemal možnosť vyjadriť, nakoľko boli po prvýkrát spomenuté až v druhostupňovom rozhodnutí.

Žalobca 1/ ďalej namietal, že do kompetencie žalovanej nepatrí uskutočňovanie kontroly týkajúcej sa reálneho výkonu činnosti zamestnancov. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie žalovanej č. 7942-3/2014 zo dňa 29. januára 2014, kde žalovaná jednoznačne skonštatovala, že nie je oprávnená vstupovať do pracovnoprávných vzťahov a výkon činnosti zamestnancov je oprávnený kontrolovať len inšpektorát práce, ktorého kontrolné zistenia sú pre ňu záväzné.

Žalobca 1/ ďalej dôvodil, že primárnou pracovnou náplňou zamestnancov žalobcu 1/ bol roznos letákov, ktoré si zamestnanci preberali v externej spoločnosti vo Svidníku. Podľa špecifických podmienok jednotlivých zákaziek žalobca následne kontaktoval zamestnancov a poveril ich roznášaním letákov na vybraných lokalitách. Z preberania a distribúcie letákov má zamestnávateľ vyhotovené fotografické záznamy, roznášanie kontrolujú iní zamestnanci a zamestnancom sa vedú dochádzkové listy, čo jednoznačne preukazuje reálny výkon činnosti na území Slovenskej republiky.

Žalobca 1/ namietal aj spôsob výkonu kontroly, nakoľko z rozhodnutia žalovanej vyplýva, že práve na základe vykonaných kontrol u žalobcu 1/ dospela žalovaná k tomu, že žalobca nespĺňa podmienku reálneho výkonu činnosti. Žalobca 1/ pritom organizačnej zložke žalovanej predložil všetky podklady, ktoré si kontrolóri vyžiadali. Žalovaná si nevyžiadala ďalšie doklady, nepristúpila k osobnému výsluchu zamestnancov a ani inému spôsobu preverenia tvrdení žalobcu 1/. Okrem toho pravidelne daňovému úradu odovzdáva štvrtročné súhrnné výkazy a každý rok podáva aj daňové priznanie na daň z príjmu, z ktorých vyplýva nielen to, že žalobca 1/ reálne vykonáva činnosť, ale aj rozsah a obsah tejto činnosti, čo môže len prostredníctvom svojich zamestnancov. Poukázal tiež na to, že pri kontrolách žalobca 1/ predložil tzv. reporty (správy) - dochádzky jednotlivých zamestnancov do práce. Pokiaľ ide o nepreukázanie reálneho výkonu činnosti, nie je možné zo samotnej okolnosti nezastihnutia zamestnávateľa alebo zamestnanca v mieste podnikania v čase výkonu kontroly vyvodit' záver, že u žalobcu 1/ nebol preukázaný reálny výkon práce jeho zamestnancov na území Slovenskej republiky; v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie žalovanej z 28. júna 2012, č. 8519-5/2012-BA, v ktorom táto vyslovila totožný názor.

Žalobca 1/ mal za to, že krajský súd sa nevysporiadal s ďalšími argumentmi uvedenými v žalobe, najmä s porušením princípu rovnakého zaobchádzania. Ďalej namietol, že došlo k nepripustnej retroaktivite v

rozhodnutiach žalovanej. Aj podľa praktickej príručky, na ktorú sa žalovaná odvoláva, prípadné zistenia zakladajúce zmenu uplatniteľnej legislatívy sa aplikujú až od momentu zistenia, nie spätne.

III.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu 1/ žalovaná navrhla rozsudok krajského súdu čo do prvej výrokovej časti potvrdiť ako vecne správny. Uviedla, že sociálna poisťovňa vykonala a naďalej vykonáva kontroly reálneho výkonu činnosti zamestnancov, ktorí majú bydlisko v Poľskej republike a ktorých zamestnávateľ má sídlo na území Slovenskej republiky, na základe podnetu ZUS Váršava a z dôvodu pretrvávajúceho trendu narastajúceho počtu „registrovaných poľských zamestnávateľov“ vzbudzujúceho podozrenie zo zneužívania systému verejného zdravotného poistenia, ktoré avizovala najmä ZP Dôvera a Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Len v prípadoch, kde sa nepreukáže reálny výkon činnosti dotknutého zamestnanca, rozhoduje sociálna poisťovňa o tom, že zamestnancovi nevzniklo, resp. zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy. V prípade, ak sociálna poisťovňa už vystavila zamestnancom žalobcu formulár E101 SK/PD A1, títo zamestnanci podliehajú slovenskej legislatíve až do dňa platnosti formulárov. Ak ide o zamestnancov, ktorým doteraz nebol vystavený formulár PD A1 o určení uplatniteľnej legislatívy a na základe kontrol nebol preukázaný reálny výkon činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky a splnenie podmienok registrovaného sídla zamestnávateľa, sociálna poisťovňa rozhoduje o tom, že dotknutému zamestnancovi povinné sociálne poistenie na území Slovenskej republiky nevzniklo. O uvedených skutočnostiach bola informovaná centrála poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS vo Váršave listom z 25. júla 2013, č. 36968-2/2013-BA, na ktorý žalobca v odvolaní poukazuje. Poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS Váršava listom z 10. októbra 2013, č. 992900/502/32/2013, tieto skutočnosti akceptovala. V tejto súvislosti žalovaná uviedla, že pobočky sociálnej poisťovne postupujú podľa uvedených postupov vo vzťahu ku všetkým zamestnancom bez rozdielu národnosti či štátnej príslušnosti, preto nie je opodstatnené tvrdenie žalobcov o porušení princípu rovnakého zaobchádzania. Sociálna poisťovňa ďalej poukázala, že nezasahuje do majetkových práv žalobcu 1/, keďže nerozhoduje o odvodovej povinnosti, ale o nevzniku, resp. zániku sociálneho poistenia jeho zamestnanca podľa slovenskej legislatívy, čo má za následok, že za tohto zamestnanca nebol povinný platiť poistné na sociálne poistenie.

Žalovaná uviedla, že žalobcovi 1/ takisto nebráni využívať právo na podnikanie a dosahovanie zisku. Na preukázanie reálneho výkonu činnosti zamestnancov nepostačuje len formálnym spôsobom deklarovat' podnikanie, napr. obchodnými, pracovnými zmluvami, dochádzkami zamestnancov. Sociálna poisťovňa vychádza aj z dohodnutých mzdových podmienok. Dochádzať z Poľskej republiky do rôznych miest Slovenskej republiky, odpracovať napr. 1 alebo 3 hod. denne sa javí ako neefektívne, t.j. je predpoklad, že výdavky významným spôsobom presahujú príjmy. Uvedené potom vyvoláva podozrenie z obchádzania právnych predpisov Poľskej republiky. Žalovaná poukázala na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 4. októbra 2012, vo veci C-115/11, z ktorého vyplýva, že inštitúcia vystavujúca osvedčenie E 101 (korešpondujúce s osvedčením PD A1) je povinná vykonať riadne posúdenie skutkových okolností relevantných na uplatnenie pravidiel pre posudzovanie uplatniteľnej právnej úpravy v oblasti sociálneho zabezpečenia a v dôsledku toho zaručiť správnosť informácií, ktoré figurujú v tomto osvedčení.

Žalovaná ďalej uviedla, že daňové úrady neurčujú uplatniteľnú legislatívu, a preto stanovisko daňového úradu by v tomto smere bolo právne irelevantné. Daňové úrady pri plnení daňovej povinnosti daňovníka neskúmajú reálny výkon činnosti, ale len správnosť odvedenej dane na základe predložených dokladov.

Ďalej žalovaná poukázala na skutočnosť, že je oprávnená kontrolovať splnenie podmienok na určenie uplatniteľnej legislatívy v súlade s koordinačnými nariadeniami, ktoré upravujú oblasť sociálneho zabezpečenia. K námietke, ktorou žalobca 1/ poukazoval na rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie z 28. júna 2012, č. 8519-5/2012-BA uviedla, že ide o jediné rozhodnutie v skutkovo a právne obdobnej veci, ktorým bolo zrušené rozhodnutie prvostupňového orgánu. Sociálna poisťovňa však prehodnotila

svoj právny názor a následne vo všetkých obdobných prípadoch postupovala tak, že rozhodnutia prvostupňových správnych orgánov potvrdila. Súčasne uviedla, že kontrola vykonaná zamestnancami Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov, na ktorú žalobca poukazuje v žalobe, bola zameraná na kontrolu odvodu poistného na sociálne poistenie a plnenie povinností zamestnávateľa uložených zákonom č. 461/2003 Z.z.. V rámci tejto kontroly sa nezisťovali skutočnosti relevantné na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov žalobcu.

IV.

Rozsudok krajského súdu rovnako napadla čo do druhej a tretej výrokovej časti odvolaním žalovaná a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu v napadnutej časti zmenil tak, že žaloby žalobcov 2/ a 3 zamietla.

Za odvolací dôvod žalovaná označila tú skutočnosť, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uviedla, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci a po zhodnotení všetkých relevantných dôkazov. V rámci vykonanej kontroly, ktorá sa uskutočnila dňa 7. marca 2013 bolo zistené, že v mieste podnikania žalobcu 1/, (do 3. septembra 2013, na adrese: 17. novembra 116, Prešov) sa nachádza súkromný byt osoby, ktorá nie je v pracovnoprávnom vzťahu so žalobcom 1/. Na uvedenej adrese sa nenachádzala žiadna kancelária a ani prevádzka žalobcu 1/, nevykonávala sa riadiaca činnosť ani prevádzkové záležitosti podniku. Adresa zapísaná vo výpise zo Živnostenského registra do 3. septembra 2013 teda slúžila len ako adresa na doručovanie poštových zásielok. Rovnako aj na ďalšej zistenej adrese - Ing. J. G., X. č. 7, Y. (splnomocnený zástupca žalobcu 1/) bolo zistené, že sa jedná o súkromný byt, v ktorom sa nikto nenachádzal. Následne po získaní ďalšej adresy - hotela Rubín, bolo zistené, že sa tam nachádza kancelária „spracovateľskej firmy“. Na uvedenej adrese sa nachádzali dve osoby externá účtovníčka žalobcu 1/ a jeho splnomocnený zástupca Ing. G., pričom ani jedna z nich nebola v pracovnoprávnom vzťahu so žalobcom 1/. Ďalej žalovaná uviedla, že riadenie spoločnosti vykonáva p. R. M. z adresy svojho trvalého bydliska v Poľskej republike, a teda neriadi svoju činnosť z registrovaného sídla podľa výpisu zo Živnostenského registra v Slovenskej republike. Personálnu, mzdovú a účtovnú agendu mu spracúva externá firma, ktorá sídli v hoteli Rubín. Žalobca 1/ pracovné povinnosti ukladá len telefonicky, o čom nevyhotovuje žiadny záznam. Počet hodín, ktoré majú zamestnanci za mesiac odpracovať a k tomu prislúchajúca mzda za vykonanú prácu vzbudili odôvodnené pochybnosti o rentabilnosti, keďže zamestnanci odchádzajú z Poľskej republiky na územie Slovenskej republiky individuálne, kde odpracujú napr. 1 alebo 3 hodiny denne.

V ďalšej časti odvolania žalovaná poukázala na článok 3 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, ktorý vyžaduje, aby dotknutým inštitúciám postúpili informácie, dokumenty alebo podporné doklady, ktoré sú potrebné na posúdenie ich situácie alebo situácie ich rodín, na určenie alebo zachovanie práv a povinností a na určenie uplatniteľných právnych predpisov a ich povinností, ktoré z nich vyplývajú. Dôkazné bremeno leží nielen na sociálnej poisťovni ale aj na žalobcoch. Túto povinnosť, ktorá vyplýva z vykonávacieho nariadenia žalobcovia riadne nespĺnili. Pri vydaní rozhodnutí žalovaná hodnotila všetky dôkazy samostatne a následky všetky vo vzájomnej súvislosti a postupovala v súlade s nariadeniami Európskej únie. Záverom poukázal na to, že žalobca 1/ ukončil podnikateľskú činnosť k 24. januáru 2015, preto nie je možné u neho vykonať nové kontroly a ani iné dokazovania.

V závere poukázala na neprípustnosť uznesenia krajského súdu, ktorým pripustil vstup žalobcov 2/ a 3/ do konania podľa § 92 ods. 1 OSP. Tiež namietala výšku trov konania, o ktorých rozhodol krajský súd na strane 16 rozsudku. Výška trov je príliš vysoká a neadekvátna. Navrhla odvolaciemu súdu rozsudok krajského súdu zmeniť ak, že žaloba žalobcov 2/ a 3/ sa zamietla, resp. ak žalobcovia 2/ a 3/ nemali byť pripustení do konania, konanie o žalobách zastavuje.

V.

Odvolanie proti rozsudku krajského súdu v časti výroku IV. Podali aj žalobcovia 2/ a 3/. Vo vzťahu k vyčísleným trovám konania poukázali na to, že sa v celom rozsahu počas prvostupňového konania odvolávali na jednotlivé skutočnosti uvedené v podanej žalobe a táto bola v celom rozsahu podaná aj v ich prospech. Iba z dôvodu hospodárnosti nepodali samostatnú žalobu, ale pridržali sa skutočností, ktoré uviedol v žalobe ich zamestnávateľ, t.j. žalobca 1/. Vzhľadom na uvedené mala byť žalobcom 2/ a 3/ správne priznaná náhrada trov prvostupňového konania vo výške 362,38 eur .

Vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej žalobcovia 1/ a 2/ navrhli rozsudok krajského súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Zároveň si uplatnili náhradu trov konania.

Stotožnili sa s názorom krajského súdu a opätovne zdôraznili tú skutočnosť, že vzhľadom na povahu činnosti zamestnancov vykonanie kontrol u žalobcu 1/ v žiadnom prípade pre zistenie skutkového stavu náležitým a objektívnym spôsobom nepostačuje.

V ďalšej časti vyjadrenia uviedli totožné námietky, ktoré už boli uvedené žalobcom 1/ v podanom odvolaní. Konkrétne poukázali na to, že primárnou pracovnou náplňou zamestnancov žalobcu 1/ bol roznos letákov, ktoré si zamestnanci preberali v externej spoločnosti. Podľa špecifických podmienok jednotlivých zákaziek žalobca následne kontaktoval zamestnancov a poveril ich roznášaním letákov na vybraných lokalitách. Z preberania a distribúcie letákov má zamestnávateľ vyhotovené fotografické záznamy, roznášanie kontrolujú iní zamestnanci a zamestnancom sa vedú dochádzkové listy, čo jednoznačne preukazuje reálny výkon činnosti na území Slovenskej republiky. Žalobca 1/ predložil pri kontrole všetky požadované doklady, vrátane dokladov preukazujúcich reálny výkon činnosti jeho zamestnancom na území Slovenskej republiky. Žalobca 1/ je subjektom registrovaným pre DPH a pravidelne daňovému úradu odovzdáva štvrťročné súhrnné výkazy a každý rok podáva daňové priznanie pre daň z príjmu. Taktiež žalobca 1/ predložil tzv. reporty (správy) - dochádzky jednotlivých zamestnancov do práce, pričom tieto správy neboli zo strany oboch správnych orgánov nijako zohľadnené. Opätovne poukázali na rozhodnutie žalovanej z 28. júna 2012, č. 8519-5/2012-BA. Pre rozhodnutie v danej veci rovnako vyhodnotili ako nerelevantnú argumentáciu žalovanej, že externá účtovníčka, ako aj splnomocnený zástupca žalobcu 1/ p. Ing. M. G. nie sú v pracovnom pomere so žalobcom 1/. Záverom žalobcovia 1/ a 2/ zotrvali na názore, že právny názor žalovanej je predčasný a zistenie skutkového stavu veci v správnom konaní bolo nedostatočné. Vyjadrili nesúhlas so záverom žalovanej, že žalobca 1/ nespĺňa podmienky registrovaného sídla, alebo miesta podnikania. Podozrenie z obchádzania právnych predpisov Poľskej republiky vyhodnotili ako bezpredmetné a nepreukázané.

VI.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok - ďalej len „SSP“ a § 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 492 ods. 2 SSP v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis žalovanej, najvyšší súd zistil, že prvostupňovým rozhodnutím zo 12. augusta 2013, číslo: 22839-27/2013-PO Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov, rozhodla, že p. N. X., nar. X.XX.XXXX, nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa R. M. - G., 1X. novembra C., R. IČO: 46 022 546, dňom 1. decembra 2011, podľa slovenskej legislatívy. Žalovaná rozhodnutím zo 4. decembra 2013, číslo: 52584-3/2013-BA, odvolanie zamestnanca a zamestnávateľa zamietla a rozhodnutie potvrdila.

Ďalej z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis žalovanej, najvyšší súd zistil,

že prvostupňovým rozhodnutím z 12. augusta 2013, číslo: 22839-19/2013-PO, Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov, rozhodla, že p. R. N. E., nar. X.X.XXXX, nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa R. M. - G., XX. novembra XXX, R., IČO: 46 022 546, dňom 1. apríla 2012 podľa slovenskej legislatívy. Žalovaná rozhodnutím zo 6. decembra 2013, číslo: 47001-3/2013-BA, odvolanie zamestnanca a zamestnávateľa zamietla a rozhodnutie potvrdila.

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 250 ods. 1 OSP účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

N., nar. XX.XX.XXXX a R. N. E., nar. XX.XX.XXXX boli ako zamestnanci žalobcu 1/ účastníkmi správneho konania, pričom je celkom zrejmé, že zrušenie napadnutého rozhodnutia sa bude týkať ich práv a povinností, keďže predmetom rozhodnutia bola otázka, či p. N. X. a p. R. N. E. nevzniklo povinné sociálne poistenie podľa slovenskej legislatívy. Od vzniku a trvania povinného sociálneho poistenia sa potom odvíja celý rad práv v oblasti nemocenského, dôchodkového poistenia, poistenia v nezamestnanosti, napr. právo na dávky v nezamestnanosti, nemocenské, resp. dôchodkové dávky. Zrušením napadnutého rozhodnutia by teda mohli byť dotknuté ich práva.

Pokiaľ krajský súd pripustil vstup osoby p. N. X. a p. R. N. E. do konania na strane žalobcov podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 92 ods. 1 OSP), nepostupoval v súlade so zákonom, pretože v správnom súdnom konaní je vylúčené rozhodovanie podľa § 92 ods. 1 OSP, keďže druhá hlava piatej časti Občianskeho súdneho poriadku obsahuje osobitné ustanovenia o účastníctve (§ 250 OSP). V správnom súdnom konaní vo všeobecnosti status účastníka bol daný podľa druhej definície účastníkov konania, a teda účastníkom v správnom súdnom konaní bol ten, ktorého za účastníka zákon označil. Z povahy veci v danom prípade bolo preto vylúčené pristúpenie osoby do konania, či už na strane žalobcu, alebo na strane žalovaného podľa § 92 ods. 1 OSP. Správny súd rozhodujúci podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku z uvedených dôvodov nemal zákonné zmocnenie na rozhodovanie podľa § 92 ods. 1 OSP. Povinnosťou krajského súdu bolo rozhodnúť o pribratí týchto účastníkov do konania podľa § 250 ods. 1 druhej vety OSP, avšak nie na strane žalobcu, ale ako účastníka správneho konania, práva a povinnosti ktorého by mohli byť zrušením napadnutého rozhodnutia žalovanej dotknuté.

Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd preto dospel k záveru, že krajský súd svojim postupom, ktorým pribral podľa § 92 ods. 1 OSP p. N. X. a p. R. N. E. do konania na strane žalobcu a nepribral ich do konania podľa toho času účinného § 250 ods. 1 veta druhá OSP sa v konaní dopustil takej vady konania, majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Najvyšší súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 492 ods. 2 SSP v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a v spojení § 246c ods. 1 a s § 221 ods. 1 písm. f/, h/ a ods. 2 OSP.

V ďalšom konaní krajský súd bude s uvedenými účastníkmi správneho konania konať ako s účastníkom konania podľa právnej úpravy Správneho súdneho poriadku, vec znovu prejedná v rozsahu žalobných námietok a opätovne vo veci samej rozhodne.

V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia

zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.